

SÖZCÜKTE VURGU

Sözcüğü oluşturan hecelerden birinin diğerlerine göre daha baskılı söylenmesine sözcük vurgusu denir. Sözcüklerde vurgu genelde son hecededir. Ek aldıkça vurgu sona doğru kayar. Tek heceli sözcükler vurgusuzdur.

***Vurgu genelde son hecededir. Ek aldıkça vurgu alınan eke kayar.**

çALIŞ / çalışKAN / çalışkanLAR
vaTAN / vatanDAŞ / vatandaşLAR

Aylarda vurgu son hecededir.

oCAK / şuBAT / eyLÜL / eKİM

İnsan isimlerinde vurgu son hecededir.

mehMET / zaFER / ayŞE / hatiCE

“tan” ile biten ülkelerde vurgu sondadır.

türkisTAN / bulgarisTAN / moğalisTAN

VURGUSU FARKLI OLANLAR

1. Yer Adlarında Vurgu

a. İki heceli yer adlarında vurgu

Vurgu ilk hecede olur.

ORdu / AYdın / AĞrı / BODrum / ÇEŞme

b. Üç heceli yer adlarında vurgu

İlk iki hecesinde en çok harf olan vurguludur.

anTALya / isTANbul / KAYseri

İlk iki hecesi eşitse vurgu ilk hecede olur.

ERzurum / ANkara

c. Birleşik yer adlarında vurgu

Vurgu ilk sözcüğün son hecesindedir.

kıRIKkale / şanLIurfa / kahraMANmaraş

İlk sözcük tek heceliyse vurgu ilk sözcüktedir.

BEYpazarı

d. Sonu “-ya” ile biten yer adlarında vurgu

Vurgu “-ya”dan öncedir.

saKARya / muDANya / alMANya

2. Gün Adlarında Vurgu

Pazartesi ve cumartesi dışındakilerde vurgu son hecededir.

saLI / çarşamBA / perşembe / cuMA
paZARtesisi / cuMARtesisi

3. Sayılarda Vurgu

Onlu sayılar dışındakilerde vurgu son hecededir.

alTI / seKİZ / oTUZ
ON bir / ON üç / ON beş

4. Pekleştirilmiş Sözcüklerde ve Ünlemlerde Vurgu
Vurgu ilk hecededir.

KIPkırmızı / YEMyeşil / Aferin / EYvah

5. Olumsuzluk Eki “-me, -ma”da Vurgu

Vurgu “-me, -ma”dan önceki hecede olur.

GİTmedim / GÖRmedim

6. “ki, de” Bağlacında ve “mi”de Vurgu

Vurgu kendilerinden önceki sözcüğün son hecesinde olur.

bakTIM ki / kitabIM da / okuDUN mu

7. Bazı Zarflarda Vurgu

Vurgu ilk hecededir.

ÖNce / SONra / ŞİMdi / ŞÖYle / BELki

8. Dil Adlarında Vurgu

Vurgu “-ca, -ce” ekinden önce olur.

TÜRKçe / alMANca / aRAPça

9. Akrabalık adlarında vurgu

Vurgu sondan bir önceki hecede olur.

ANne / görÜMce / TEYze

10. Şimdiki Zaman “-yor” Ekinde Vurgu

Vurgu “-yor” ekinden önce olur.

güLÜyor / oKUyor

Yazın Bodrum çok kalabalık olur.

(Yer adı olduğu için BODrum)

Yeni evimizde bodrum var.

(Binanın altı anlamında olduğu için bodRUM)

Oraya çukur kazma.

(Olumsuzluk eki olduğu için KAZma)

Babam benden kazma istedi.

(Tarım aracı olduğu için kazMA)